

gos nominant, uixque famulorum loco habent, relegant, turpiter à se quod præcipuum & artissimum est medicinae membrum, quodque naturæ speculationi (si modò quod aliud) in primis innititur, depellentes: id quod tamen hodie apud Indos maxime reges exercent, Persæ hereditario iure suis liberis perinde ac quondam tota Asclepiadum ars tradunt, Thraces cum plerisque nationibus summè colunt ac uenerantur. ea artis parte propemodum neglecta, quam olim Romani tanquam eludendis interimendisque hominibus excogitaram, è re publica proscriptam: ut quæ citra Naturæ opem nihil penitus accomodat, imò & illam alioquin in morbo à se explicando satagentem, iuuare studens, frequenter totam pessundet, & ab officio prorsus abstrahat. Vnde etiam illi potissimum debemus, quòd tot conuicijs in medicos iaci solitis hæc sacratissima ars eluditur, quum tamen ipsius pars, quam liberalibus disciplinis instituti à se turpiter diuelli sinunt, præcipua laude illam perpetuò illustret. Quando enim ingeniorum fons Homerus medicum uirum multis præstantiorem esse affirmat, & cum uniueris Græciæ poetis Podalirium & Machaonem celebrat, hi diui Æsculapij filij non ideo prædicantur, quòd febriculam, & quæ sola Natura absque medici auxilio leuius, quàm illo adhibito, sanat, remouerent, hominum uel palato in reconditis deploratisque affectibus subseruirent: sed quia luxationum, fracturarum, uulnèrum, & reliquarum continuitatis solutionum, sanguinisque fluxus curationi potissimum præessent, ac spiculis, telis, atque alijs eiusmodi malis (quæ bella in primis inferunt, diligentemque medici operam semper experit) generosissimos Agamemnonis milites liberarent. Verum augustissime Cæsar CAROLE, unum medicinae instrumentum alijs præferre, hæc quaquàm proposuit: quum triplex dicta auxiliorum ratio minimè disiungi possit, & tota ad unum artificem attineat: atque ad hanc ut debite exequatur, omnes medicinae partes ex æquo ita constitutæ paratæque sint, ut singula eo felicius in usum referantur, quo quis cumulatiùs omnia inuicem iungat. Quamuis etiam rarus omnino morbus occurrit, qui non statim triplex præsidiorum instrumentum requirat: itaque opportuna uictus ratio instituenda, & medicamentis ac demum manu aliquid molienti sit, adeò ut huius artis tyrones modis omnibus hortandi ueniunt, ut illorum (si dijs placeat) phisicorum susurros uilipendentes, Græcorum more, ac quemadmodum artis natura penitus præcipit, manus quoque curationi admoveant, ne deinceps laceram medendirationem, in communis hominum uitæ perniciem conuertant. Atque hoc eo instigandi sunt diligentius, quo in medicina hodie integrè eruditos, à manus opera, tanquam à peste, ideo præsertim abstinere cernimus, ne à medicorum Rabinis apud indoctam plebem pro tonsoribus traducantur, ipsique postmodum neque par cum istis uix dimidiatò medicis quaestus, neque honor, neque apud imperitum uulgus æstimatio accedat. Hæc etenim detestabilis uulgi opinio præcipue remoratur, quo minus totum curandi artificium, uel hoc etiam seculo assumamus, & interiorum affectuum curationem duntaxat nobis asciscentes, magna mortalium noxa (ut semel uereque dicam) modica solum ex parte medici esse studeamus. Quippe quum primum ad pharmacopolas uniueris medicamentorum compositiones relegantur, mox etiam medici impense ipsis necessariam simplicium medicaminum cognitionem amiserunt, atque ut tot barbaris uocibus, falsisque etiam pharmacis officinae scaterent, tot uerò elegantissimæ ueterum compositiones nobis pariter deessent, adhucque complures etiam lateant, autores fuere: ac inexhaustum laborem pararunt cum ætatis nostræ, tum qui ante annos aliquot hanc præcessere eruditissimis uiris, indefesso studio simplicium medicamentorum cognitioni sic incumbentibus, ut illam pristino nitore restituere conati, plurimum contulisse uideantur: cuius rei inter tot celebres alioquin uiros, argumentum præbet, huius ætatis rarum specimen Gerhardus Vueldbik, Maiestati tuæ à secretis, uariisque disciplinarum ac linguarum eruditione cum primis ornatus, atque in stirpium historia nostrorum hominum exercitissimus. Cæterum peruersissima hæc curationis instrumentorum ad uarios artifices diductio, adhuc multò execrabilius naufragium, ac longè atrociorem cladem præcipuæ naturalis philosophiæ parti intulit, cui quum hominis historiam complectatur, firmissimumque totius medicæ artis fundamentum, ac constitutionis initium iure habenda sit, Hippocrates & Plato tantum tribuerunt, ut illi inter medicinae partes, primas esse adscribendas non dubitarint. Hæc namque cum prius à medicis unice excoleretur, ipsique in hac adipiscenda omnes neruos intenderent, tum demum misere collabi coepit, quum ipsi manuum munus ad alios reijcientes, Anatomiam perdididerunt. Dum enim medici solam interiorum affectuum curationem ad se pertinere autumabant, etiam uiscerum cognitionem sibi abundè sufficere arbitrabantur, & ossium, musculorum, neruorum, uenarum, arteriarum quæ ossa musculosque perperant fabricam, ueluti ad ipsos non spectantem, neglexerunt. Ad hæc quum uniueris administratio tonsoribus committerebatur, non solum uera uiscerum cognitio medicis periit, uerum etiam dissectandi industria interci-

intercidit prorsus, eo quòd scilicet hi confectionem non artificium committeretur, indoctiores essent, quàm ut gerent: tantum abest, ut difficillimam abstrusissimamque genus nobis asseruaret, utque hæc pestilens curatio Gymnasijs non inueheret, quo alij humani corporis se storiā enarrare consueuerunt. his quidem graculoribus sed tantum ex aliorum libris memoriæ commendant, de thedra egregio saltu occinentibus: illis autem adeò libroribus explicare nequeant, atque ex phisici præscripti corporis sectioni nunquam adhibita, tantum ex commentis. Atque ut sic omnia perperam docentur in scholis, ac riunt, ita quoque spectatoribus in illo tumultu pauciora medicum docere posset. ut aliquot Gymnasia prætere refecanda uix unquam cogitatur: usque adeò uetus medicina nos desciuit. Porro quum illa iam pridem in tanta huiusmodi moderari uolunt superi) felicitate cum omnibus studijs tenebris caput suum erigere coepisset, ut ueterem canonicis Academijs propemodum recuperasse uideretur, nunc ac prorsus emortuam humani corporis partium scientiæ emplo prouocatus, huic pro mea uirili, ac ijs quibus potest Acne, omnibus aliquid communium studiorum gratia torpescerem, aut etiam à meis progenitoribus degeneris brum ita ab inferis reuocandum putauit, ut si non abscondit apud priuscos dissectionum professores uersaretur, eò tamen deret asserere, hanc dissectionis rationem cum antiqua state nihil simul ita collapsam, moxque integritati restitutum neutiquam successisset, si quum Parisijs medicina non admoissim ipse, ac obiter mihi & cõsodalibus ab altera publica sectione uisceribus aliquot superfluitet uenæ functione illic, ubi primum medicinam prosperè renasci in brutorum aliquot sectionibus sub celebri ac nunquam uersatus, tertiam cui unquam mihi adesse obtrigit sectionis præceptorum hortatu adductus publicè administrare ab opere iam relegatis illam aggredere, musculos manibus conatus sum ostendere. præter octo enim abdominis laceratos, nullum unquam musculum, ut neque etiam uorum, uenarum, arteriarum exactam seriem, quisquam Louanij, quò ob belli tumultus mihi redeundum fuerat, tome ne somniauerat quidem medici, utque de eius Anatomia re prorsus abdita, & mihi ad medicinam apprimè nec paulo quàm Parisijs, humanam fabricam ita inter diuidentium professores nunc magnam atque adeò seriam ac diligenter operam impendere uideantur, probè intelligentes, qualem earum notitia ipsi suppediet. Porro Patavij in claudicæ medicinae chirurgice professionem (quam, ne à reliquis quinq; illustrissimis, & erga doctrinarum studia longè stipendijs conductus, prælego) Anatomes quoque tractatione inquirenda nauauit operam, ut modò sæpius mirum, ridiculoque scholarum more expulso sic ostenderet à ueteribus proditum ad nos peruenit, desiderare potest constructionem adhuc expeteremus. At medicorum philosophi, Marini, Andreae, Lyci, ac aliorum dissectioni quum ne fragmentum quidem alicuius paginæ superflenus secundo commentario in Hippocratis librum memorat, imò & Galeni Anatomicorum librorum uerum Quicquid ipsum sunt secuti, in quorum classem Orisba quorquod legere hæcenus mihi licuit, recenseo (illorum